

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta ta' l-14 ta' Ottubru, 2005

Citazzjoni Numru. 2432/2000/1

Nazzareno u Josephine Mary konjuġi Pisani

Versus

**Brother Saviour Gatt f'ismu proprju u għan-nom u in
rappreżentanza ta' *Stella Maris College u De La Salle
Brothers (Freres)***

F'din il-kawża l-atturi qegħdin ifittxu ħlas li jmiss lill-attur għal sahra u *vacation leave* għaž-żmien meta kien impjegat mal-konvenuti.

Iċ-ċitazzjoni tgħid illi l-attur kien jaħdem mal-konvenuti bħala kok taħt kuntratt ta' xogħol tat-2 ta' Ġunju 1997. Bejn Lulju ta' l-1999 u Ġunju ta' l-2000 l-attur ħadem elf u sebgħa u tletin (1,037) siegħa sahra mingħajr ma tħallas għalihom. Bi ħlas ta' siegħa u nofs għal kull siegħa, il-ħlas għas-sahra jkun ta' elfejn u sebgħa u tmenin lira (Lm2,087).

L-attur ma tħallasx ukoll ta' ħmistax-il jum *vacation leave* fl-1999 u tmint ijiem oħra fl-2000; il-ħlas għal dan jiġi mitejn u disgħa u sittin lira (Lm269).

B'kollox, għalhekk, il-konvenuti għandhom jagħtu lill-attur elfejn, tliet mija u sitta u ħamsin lira (Lm2,356).

Billi għalxejn sejħu lill-konvenuti biex iħallsu, l-atturi fetħu din il-kawża u qegħdin jitolbu illi l-qorti:

1. tgħid illi l-attur għandu jieħu mingħand il-konvenuti elfejn, tliet mija u sitta u ħamsin lira (Lm2,356) bħala ħlas għal sahra u *vacation leave*; u

2. tikkundanna lill-konvenuti jħallsu lill-atturi elfejn, tliet mija u sitta u ħamsin lira (Lm2,356), flimkien ma' l-imgħaxijiet legali u l-ispejjeż.

Il-konvenuti ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. safejn il-konvenut Brother Saviour Gatt ġie mħarrek *proprio*, għandu jinħeles mill-ħarsien tal-ġudizzju għax hu qatt ma daħal f'kuntratt f'ismu proprju iżda bħala *headmaster* tal-kulleġġ;

2. fil-waqt meta ġie mħarrek, Brother Saviour Gatt ma kienx għadu bis-setgħa li jidher f'isem il-kulleġġ, u dan kienu jafuh sew l-atturi, kif tixhed il-korrispondenza li għaddiet bejn il-partijiet;

3. ma hux minnu illi l-attur ħadem is-sigħat li hu arbitrarjament iqishom bħala sahra, u ma għandux jedd għal ħlas ta' xogħol mhux awtorizzat; u

4. it-talba ta' l-atturi waqgħet bi preskrizzjoni taħt l-art. 2147(ċ) tal-Kodiċi Ċivili.

Il-fatti li wasslu għal din il-kawża ġraw hekk:

B'kitba privata tat-2 ta' Ġunju 1997, l-attur kien impjegat mal-kulleġġ konvenut bħala kok. Il-ftehim sar bejn l-attur u l-kulleġġ; Brother Saviour Gatt *proprio* ma kienx parti, u għalhekk l-eċċezzjoni tiegħu illi ma huwiex kontradittur leġittimu hija tajba, u għandu jinħeles mill-ħarsien tal-ġudizzju.

L-attur kien impjegat bil-patt li jaħdem erbgħin (40) siegħa fil-ġimgħa, mit-Tnejn sas-Sibt, mill-10.30 *a.m.* sas-1.30 *p.m.* u mill-4.00 *p.m.* sas-7.30 *p.m.* Kellu erbgħa u għoxrin (24) jum, barra l-btajjel pubbliċi, kull sena *leave b'paga sħiħa*. Fil-kuntratt hemm ukoll il-patt illi l-attur "*is to signify his presence at the College by the use of the punch-clock which MUST be usegdħ by himself personally*".

Fil-fatt ir-*records* tal-*punch-clock*¹ fil-biċċa l-kbira juru biss il-ħin meta l-attur kien jidħol filgħodu; spiss ma jurux x'ħin kien joħroġ u jerga' jidħol wara nofsinhar u meta kien joħroġ filgħaxija. Juru wkoll illi ġieli kien jidħol qabel l-10.30 a.m. u ġieli wara. Fil-fatt il-konvenut b'ittra tal-5 ta' Ġunju 2000² kien sejjaħ lill-attur biex iżomm il-ħinijiet skond il-ftehim u biex juża l-*punch-clock* kif imiss iżda, għalkemm kien hemm xi okkażjonijiet meta r-*records* għax-xahar ta' Ġunju 2000³ juru wkoll il-ħinijiet meta ħareġ u raġa' daħal l-attur, il-ħinijiet xorta ma humiex regolari.

L-atturi xehdu illi l-attur kien jaħdem ħafna aktar sigħat mill-erbgħin siegħa fil-ġimgħa li kien marbut li jaħdem, u ġieli kienet tidħol tgħinu wkoll martu l-attriċi, bla ħlas. Il-konvenuti iżda jiċċdu illi l-attur kien jaħdem daqskemm qiegħed igħid.

Il-qorti hija tal-fehma illi, ladarba l-ftehim bejn il-partijiet kien illi l-attur kellu juża l-*punch-clock* biex juri l-ħin meta jidħol għax-xogħol u meta joħroġ, għandha toqgħod fuq ir-*records* tal-*punch-clock* biex tgħid jekk ħadimx bis-sahra jew le.

L-oneru tal-prova jmiss lill-attur u, ladarba r-*records* ma humiex sħaħ għax l-attur ma mexiex kif ried il-ftehim u ma użax il-*punch-clock* kif kellu jużah — ħlief f'xi ftit okkażjonijiet fl-aħħar xahar li ħadem, li kien Ġunju ta' l-2000 — ma jistax jingħad illi l-attur għamel il-prova li kellu jagħmel — ħlief għal Ġunju ta' l-2000 — aktar u aktar meta x-xhieda mogħtija minnu ma taqbilx max-xhieda mogħtija mill-konvenuti, li jiċċdu li l-konvenut ħadem kemm qal li ħadem.

Barra minn hekk, l-attur ma weriex xi ħlas kien jirċievi biex jagħmel prova illi l-ħlas kien bin-nieqes ħlief għal okkażjoni waħda, meta iproduċa l-*payslip* għax-xahar ta' Ġunju 2000⁴, li turi li ħadem tnejn u tletin (32) siegħa sahra u tħallas tliet mija u sbatax-il lira u sittax-il ċenteżmu (Lm317.16). L-attur beda f'Ġunju ta' l-1997 b'paga ta' ħamsa u sittin lira (Lm65) fil-ġimgħa li tizdied b'lira (Lm1) fil-ġimgħa kull sena. Għalhekk f'Ġunju ta' l-2000 kellu

¹ Foll. 29 et seqq.

² Fol. 58.

³ Foll. 37 et seq.

⁴ Fol. 25.

paga ta' tmienja u sittin lira (Lm68) kull ġimgħa ta' erbgħin (40) siegħa, jew lira u sebgħin ċenteżmu (Lm1.70) kull siegħa regolari u żewġ liri u ħamsa u ħamsin ċenteżmu (Lm2.55) kull siegħa ta' sahra. Hadedem mija u sitta u sebgħin siegħa (176) regolari — u ta' dawn jistħoqqlu ħlas ta' mitejn u disgħa u disgħin lira u għoxrin ċenteżmu (Lm299.20) — u tnejn u tletin (32) siegħa sahra — u ta' dawn jistħoqqlu ħlas ta' wieħed u tmenin lira u sittin ċenteżmu (Lm81.60). B'kollox għalhekk kellu jieħu tliet mija u tmenin lira u tmenin ċenteżmu (Lm380.80). Thallas biss tliet mija u sbatax-il lira u sittax-il ċenteżmu (Lm317.16) u għalhekk fadallu jieħu tlieta u sittin lira u erbgħa u sittin ċenteżmu (Lm63.64).

Barra ħlas għas-sahra, l-attur qiegħed jitlob ukoll ħlas għall-btajjel, billi kellu jedd għal erbgħa u għoxrin (24) jum bħala btala bi ħlas fis-sena.

FI-1999 ħa tlieta u tletin (33) jum bħala btala⁵, li huma aktar min kemm kellu jedd għalihom, u għalhekk ma jmissu ebda ħlas ieħor. FI-2000 ħa għaxart (10) ijiem⁶. Billi temm l-impjeg tiegħu fl-aħħar ta' Lulju 2000, kellu jedd għal erbatax-il (14) jum btala u għalhekk għandu jithallas għal erbat ijiem oħra. Billi l-paga fl-2000 kienet ta' tmienja u sittin lira (Lm68) kull ġimgħa ta' sitt ijiem, il-ħlas li jmiss lill-attur għal erbat ijiem tiġi ħamsa u erbgħin lira u tlieta u tletin ċenteżmu (Lm45.33).

L-attur għalhekk għandu jieħu tlieta u sittin lira u erbgħa u sittin ċenteżmu (Lm63.64) għas-sahra u ħamsa u erbgħin lira u tlieta u tletin ċenteżmu (Lm45.33) għall-btajjel, b'kollox mija u tmien liri u sebgħa u disgħin ċenteżmu (Lm108.97).

Fadal li nqisu l-eċċezzjoni dwar rappreżentanza tal-kulleġġ konvenut u l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni.

Il-kulleġġ konvenut kien imħarrek fil-persuna ta' Brother Saviour Gatt; l-eċċezzjoni tgħid illi meta saret il-kawża Brother Saviour Gatt ma kellux is-setgħa li jidher f'isem il-kulleġġ fi proċeduri ġudizzjarji.

Fil-fehma tal-qorti, ladarba korp morali jista' jġi mħarrek f'ismu stess⁷ bla ħtieġa li tissemma persuna fiżika li tidher

⁵ Fol. 63.

⁶ Fol. 64.

⁷ Art. 181A(1) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Proċedura Civili.

għalih, il-fatt illi l-kulleġġ konvenut huwa msemmi b'ismu fiċ-ċitazzjoni huwa biżżejjed biex ikun imħarrek sew.

L-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni tgħid illi l-azzjoni waqgħet bi preskrizzjoni ta' sena taħt l-art. 2147(ċ) tal-Kodiċi Ċivili, li tolqot l-azzjonijiet tas-sefturi jew persuni oħra mħallsin bix-xahar.

Il-ħlas li jmiss lill-attur huwa għas-sahra matul Ġunju ta' l-2000 u għall-btajjel, ukoll fl-2000. Il-kawża nfetħet fid-9 ta' Novembru 2000, anqas minn sena wara li twieled il-jedd ta' azzjoni u għalhekk qabel ma l-azzjoni waqgħet bi preskrizzjoni.

L-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni hija għalhekk miċhuda.

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti taqta' l-kawża billi, wara li teħles lill-konvenut Brother Saviour Gatt *proprio* mill-ħarsien tal-ġudizzju, u tiċhad l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni, tikkundanna lill-kulleġġ konvenut iħallas lill-atturi mija u tmien liri u sebgħa u disgħin ċenteżmu (Lm108.97), flimkien ma' l-imgħaxijiet mitluba fiċ-ċitazzjoni.

L-ispejjeż ta' Brother Saviour Gatt *proprio* jħallashom il-konvenut. Dwar l-ispejjeż l-oħra, il-qorti, wara li qieset illi l-atturi talbu ħafna aktar milli kien jistħoqqilhom, u illi l-kulleġġ konvenut ressaq eċċezzjoni ta' preskrizzjoni li kienet miċhuda, tordna illi dawn l-ispejjeż jinqasmu hekk: disa' partijiet minn għaxra (⁹/10) jħallsuhom l-atturi u parti minn għaxra (¹/10) jħallasha l-kulleġġ konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----